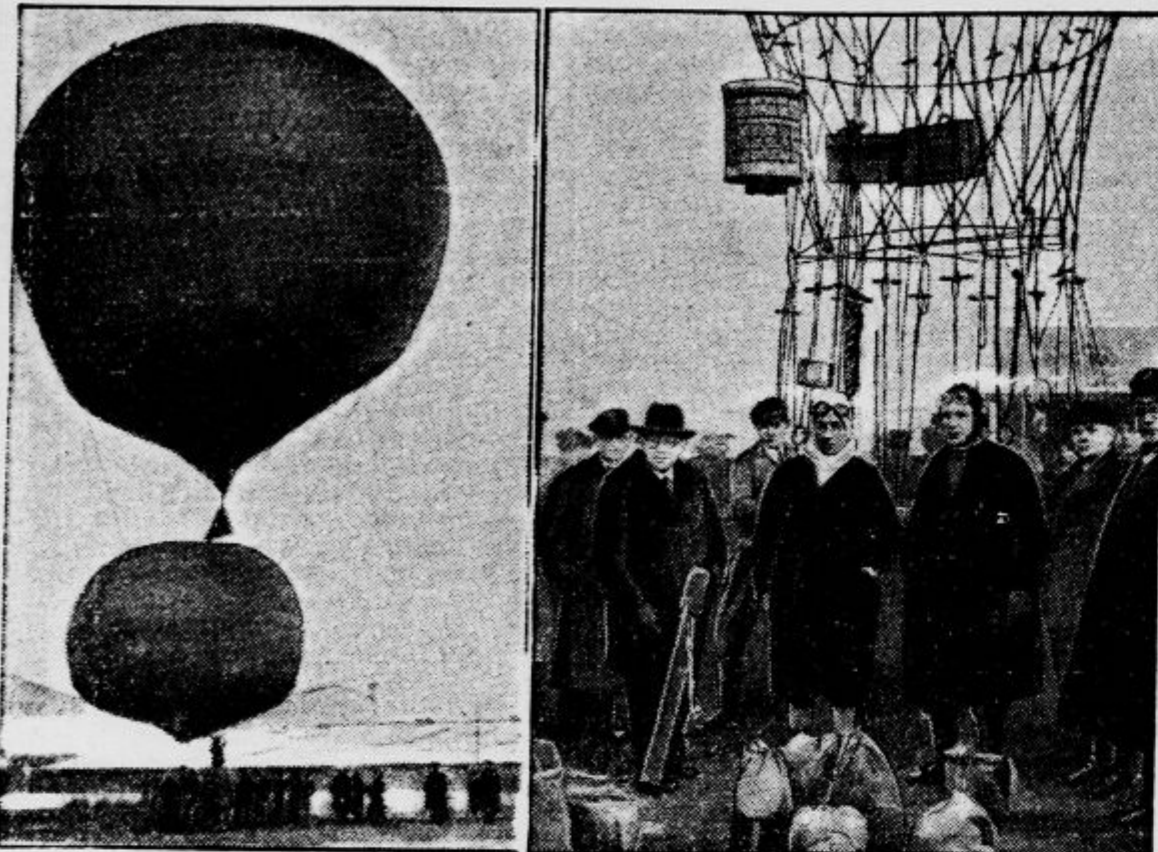

Iz življenja in sveta

Vzlet v substratosfero

Berlinski vremenoslovec Suckstorff in berlinski pilot Schlütze sta startala v Bitterfeldu (na Westfalskem) k vzletu v substratosfero Dosegla sta višino 9000 m, kjer sta pri 40° mraza merila kozmične višinske žarke. Levo: balon »Ernst Brandeburg« pred startom. Desno: Suckstorff in Schlütze pred vzletom

Spomin in pozaba

Grški filozof Platon je spomin primerjal z golobnjakom, v katerem izgnajo kakor golobi naši občutki in predsve. Kadar golobi izletijo s marsikateri med njimi nekoliko spremenijo svoj obliko — eni so bolj suhi, drugi oskubljene tretji imajo deloma drugače poharvano perje.

Primerja je dobra a ne povsem točna. Ali je res, da bi se vsi naši vtiski zapirali v poseben prostor, v nekakšen golobnjak misli? Stari psihologi so smatrali, da ostajajo dojmi v naših možganih prave tire, ki so na dražljaj vzbujali spomine če pa takšen tir dolgo ni bil v rabi, ker je bil daleč od običajnih miselnih potov se je polagoma zabrisal. To je bila pozaba.

Nova znanost pa je uvidela, da se naše npranje življenje ne da razložiti samo z možganskimi procesi. S tem ni rečeno, da so ti nepotrebni; že to, da sledijo poškodbam možganov včas spominske motnje in istotako zauživanju alkoholnih pijač, dokazuje zvezo med miselnim svetom in telesnostjo, toda nova psihologija si upa govoriti spet tudi o nekakšni duši, čeprav so ji posameznosti o njej neznane. Ne predstavljajo pa si je niti prostorno niti gnotno, v kar bi zavajala Platonova primerja.

To je pogrešno tudi v toliko, ker postavlja, da so spomini isto, kar so bi! naši vtiski in prvotne predstave, tudi če se pojavijo spet v spremenjeni obliki. Poskusite opisati po spominu predmet, ki ste ga kdaj videli in boste opazili, da so se vam v spominu podrobno spremenile ali pa ta ste jih sploh pozabili. Kakor da so neznane.

sile potvarjale nekdanje dojme. Spomini niso eksaktne kopije nekdanjih dojmov. Novi psiholog pravi zato, da ustvarja spomin le sposobnost za doživljanje domišljjskih predstav, ki so vsebinsko podobne nekdanjim dojmom. V stvari nam seveda takšna definicija ne razloži kako se ohranjajo vtiski v podzavesti in kako se zbuja spomini.

Človeški spomin je lahko zelo enostransko razvit, a to dobro. Poslabša poklicno ustvarja enostransko razvite spomine. So pa pr. astronomi, ki vedo na pamet cele strani logaritmov, ki bi drugit ljudem predstavljale samo nesmiselno zmešanost števk; o raznih vojskovodjih vedo da so po imenu poznali tisoče svojih vojakov. Mozart je kot dvanašleten deček slišal mnogoglasni cerkveni zbor, katerega partituro so držali tajno. Takoj jo je zapisal po spominu in ko je slišal zbor v drugič je popravil še nebiševne pogrške, ki so mu ostale pri prvem zapisu.

Po drugi strani pa doseže lahko pozabljenje neverjetno stopnjo. O Lin-eju pripovedujejo, da je z navdušenjem bral neko knjigo, ki mu je bila čisto neznana — pa jo je bil napisal sam. V anormalnem stanju se tudi spomin včas silovito stopnjuje, kar opazujejo zlasti pri hipnotiziranih. Neki angleški pesnik pripoveduje da je neka služabnica v vročici recitala dolg hebrejski tekst, ki ga je pred leti slišala pri nekem župniku. Hebrejščine seveda ni razumela.

Elektrika v človeškem telesu

V vsaki stanici deluje trajno sila neznan električni tok ki pa ga je mogoče z zelo občutljivimi aparati izmeriti. Raziskovanja so pokazala, da označuje vsak organ in vsako njegovo delo čisto določeno napetostna razlika ki je drugačna v bdenju in drugačna v spanju in spet drugačna po zauživanju mamil itd.

V hipu, ko preneha biti srce, izgine električni tok v telesu skoraj popolnoma se polagoma z nekimi razlikami za različne organe spet pojavi in nato dokončno preneha. Mrtva stanica ne kaže električnega toka.

Učenci proučujejo že dalj časa zamotano vprašanje, da-li povzroča električni tok izmenjavno snovi ali pa izmenjava snovi električni tok. To vprašanje bo težko rešiti, kajti ča pojava sta v medsebojnem zavisnem mrzmerju, tako da drugega brez drugega ni. Vsekako pa ima elektrika v notranjem delovanju našega organizma večjo vlogo, nege smo mislili doslej.

Nova Tardieujeva vlada

Ministrski predsednik Tardieu v razgovoru z novinarji

Izkoriščanje toplih vrelov

Na Islandu je, kakor znano, polno vročih vrelov, tako zvanih geizrov, ki brizgajo svojo vodo do 60 m visoko. Nekatere teh vrelov izkoriščajo že nekoliko let za segrevanje hiš v Reykjaviku islandskem glavnem mestu. Sedaj je vlada izdelala načrt, po katerem bodo toploto kakšnih 100 vročih vrelov izkoristili za kurjavo ogromnih rastlinjakov, v katerih bodo pridelovali sadje in zelenjavo.

Načrt tehnično nikakor ni neizvedljiv, zahteval pa bo velikih stroškov za zgradbo rastlinjakov mnogo kilometrov dolgih cevi, ki bodo izolirane, da se voda v njih ne bo skladila, in za vzdrževanje cevne sistema. Ker pa po drugi strani na Islandu zelenjave in sadja doslej niso mogli pridelovati, za uvoz pa so morali plačevati ogromne vsote, bo moral načrt tudi finančno uspeti in bo velikega pomena za to daljno deželo.

K izidu irskih parlamentarnih volitev

Cosgrave (levo), De Valera (desno)

Washington iz porcelana

Ta kip iz porcelana, izdelan po načrtu dunajskega kiparja Doebricha, je podarila avstrijska vlada o priliki Washingtonove dvestoletnice Zedinjenim državam

"OLLA"
GUM. 3

Čuvajte svoje največje blago —

ZDRAVJE

Jokazano genad-krijliva 249/TV

NAJVEČJA SRAMOTA ZA ČLOVEŠTVO

so in ostanejo poleg čarovniškin

VAMPIRSKI PROCESI

ki jih ne morejo zbrisati vsa bodoča tisočletja. Vera v vampirje spada med najstrahovitejše in najostudnejše izrodke človeške domišljije.

KAJ JE VAMPIR?

Vampir je mrlič, ki ne razpade v grobu, ki nima miru, zapušča zato svoje zadnje bivališče, straši in muči ljudi in živali ter živi od njihove krvi.

Vse to morete čitati izpod strokovnjaškega peresa v ilustrirani seriji člankov, ki prične izhajati v tedenski reviji **„ŽIVLJENJE IN SVET“**, ki se naroča v Ljubljani, Knafljeva ulica 5 in stane mesečno Din 8.— trimesečno Din 20.—, posamezne številke Din 2 po vseh večjih trafikah.

Prav nič jim ni sveto

Te dni je vdrila v Valencijo v tamošnje katedralo podivjana drhal, ki je opustošila notranjost cerkve. Med drugimi dragocenostmi je popolnoma uničila tudi svetovno znano umetniško delo kiparja Estevea »Brezmadežnost«. Slika kaže na levi kip, na desni oskrnjen oltar z razbitim kipom na tleh

Armada robotov

Tako imenuje japonsko vojsko neki Anglež, ki se je mudil v diplomatski misiji več let na Japonskem, odkoder se je zdaj vrnil v domovino, kjer objavlja svoje vtiske v nekem velikem angleškem dnevniku.

Japonska vojska gre na vojno z isto strumnostjo kakor se vežba na velikih vežbališčih v Tokiu pred mikadom. Patriotizem Japoncev je obdobjanja vreden. Pisec članka, ki je bil sam poklicni častnik in se je udeleževal bojev v Flandriji, je pripovedoval japonskim častnikom, kakšno veselje ga je prevzemalo, ko so ga odpoklicali s fronte v zaledje na počitek. Japonci so nerazumljivo zmajevali z rameni pri teh besedah. Nikakor jim ni šlo v glavo, kako je mogoče odgnati se z bojišča in dajati prednost odmoru za fronto, ko je vendar najslabše umreti za domovino. Njih vera in izročilo namreč pravita, da pride vsakdo, ki pade na bojišču, naravnost v nebesa.

Ta fanatična vera napravlja iz Japoncev junake brez primere. Japonski vojak je na bojišču popolnoma ravnodušen. Zelo značilno je tudi to, da je med japonskimi

vojaki silno malo živčnih bolenih. Kirurške operacije, tudi najtežje, pa izvršujejo zdravniki večinoma brez narkoze.

Smisel za disciplino je pri Japoncih razvit do najvišje mere. Japonci se brezpopojno pokori ukazom nadrejenih in vojaki se vidijo tujemu opazovalcu avtomati, ne pa ljudje.

Ko je 1923 zadel Japonsko strahovit potres, so bile ulice v Jokohami pokrite z mrličmi in ranjenci. Zdravniki in sanitetne kolone so bile noč in dan na delu, da bi olajšale gorje prizadetemu prebivalstvu. Vojstvo pa je medtem ravnodušno eksperimentiralo na vežbališčih, kakor da se ni zgodilo ničesar. Vojškemu poveljniku v Jokohami ni prišlo niti na misel, da bi bilo treba priskočiti na pomoč civilistom. Šele ko so prošili vodilni zdravniki na klinikah za vojaško pomoč je izjavil poveljnik, da tega ne more dovoliti brez odločitve ministrstva v Tokiu. Ker pa je bila telefonska zveza s predsednico prekinjena, je bilo treba čakati, da so popravili najprej progo, šele potem je bilo mogoče rešiti prošnjo.

„Prerok“

Važno za vse!

Tudi za one, katerih se ne tiče! — Da zasmeremo na najhitrejši način odgovoriti na vseh sto in sto dnevnih vprašanj vprašanih od strani interesantov **„PREROK“** smo se odločili (z osirom kor-pazibjo vednoma vsi priložiti za poklne stroške) odgovoriti potom časopisa. Ne pošiljajte nam vprašanj, ampak naročite izvod **„Preroka“**, kateri stane 30 Dn in pošta. V prvi vrsti je na Vas samih ležalo, da zaupate svoje tajne. Želje in težave **„Preroka“**. Ako vam se nikakor ne poroči dobiti od njega odgovor, potem se obrnite lete na nas, ampak to pa samo lastniki **„Preroka“** in mi im bomo po naši moči pomagali. Ne pozabite priložiti za pošto. Ako niste še na Vaše naročilo prejeli **„Preroka“** nas takoj obvestite. — Obveščamo, da bo naklada prihodnjega meseca znatno dražja in bomo odpisali samo ona naročila za ceno 30 Din, katere bodo dostopne do 1. marca t. l. 2440

Založništvo „PREROK“
Ljubljana 7.

ANEKDOTA

Warbecku, znanemu gledališkemu ravnatelju v Tropavi, so nekoč očitali, da zamenja klasike.

»Kaj?« je odgovoril, »saj ne dobljam »indianerice« v hišo.«
In ko so mu predlagali, da bi uprizoril vsaj »Romeja in Julijo«, je dejal:
»Kaj? Kar dva istočasno?«

Vsak dan cna

Sprevednik (mora menjati): »Ali nima-manjšega?«
Mlada žena (z maternimskim ponosom): »Ne, nimam, to je moj najmanjši!«

Spreobrnitev v višini 1000 m

Nekaj izrednega so doživeli potniki v nekem angleškem letalu. Med poletom čez Rokavski preliv je prestopila saravaška princesa, sinah pokojnega indskega maharadža, ki se je nedavno odpovedala krščanski veri, v islam. Ceremonija, ki jo je izvršil visok muslimanski svečenik, se je vršila tako visoko nad zemljo zato, da je bila spreobrnjenka bliže svojemu Alahu

Wallaceov povratek v domovino

Smrtne ostanke Edgarka Wallacea so v Hollywoodu položili v krsto in jih naložili na »Berengario«, ki jih je pripeljala 22. t. m. v Southampton Wallace leži v krsti iz bron, na krsti je zapisano ime in primerek z velikimi črkami v starem angleškem slogu. Pokojnikove ostanke sta spremljala dva njegova najzvestejša spremljevalca na ameriškem potovanju Robert Curtis, Wallaceov tajnik, in Robert Downes, eden pokojnikovih največjih prijateljev. V New Yorku se je vršila ob prenosu krste na ladjó majhna žalna svečanost. Navzoči so bili mnogi filmski zvezdniki in igralci. Pogreb v Angliji bo baje zelo pompoz. Udeležile se ga bodo mnoge znamenite osebnosti in med drugimi je najzvil svojo udeležbo tudi princ Ali Kan, sin Indica Age Kana.

Truplo Rudolfa Valentina v nevarnosti

Iz Hollywooda poročajo, da so vdrli trije možje v grobnico Rudolfa Valentina. Hoteli so odnesti balzamirano Valentinaovo truplo da bi ga prodali. Pravijo, da celo smrt ni mogla vzeti Valentina njegovim gorečim občudovalcem. Moški in ženske so odkrile z grobnice že dosti ometa in odlomili polno kamena. Steber iz marmora so zdrobili, njegove kose pa so prodajali kot spominke. Obiskovalce grobnice je morala oblast čisto zadrževati, da niso zlezli naravnost v rakev pod steklo.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Mednarodni ženski protest proti Japonski

Angleški ženski klub v Šanghaju se je po vkorakanju Japoncev v mesto sestel k izrednemu sestanku ter soglasno sprejel resolucijo proti japonski zasedbi. Od leve proti desni: Soyka in Brown (Anglija), predsednica H. C. Mej (Kitajska), G. d. Fitch (Amerika), podpredsednica E. H. Thiel (Nemčija) in R. Hill (Amerika)

Opel odgovori...

Opel in General Motors sta predala že na to čakajočemu trgu rezultat svojega skupnega dela, vestnih študij, temeljitih dolgoletnih poizkušenj, najbolj brezobzirnih poskusov, 4 in 6-cilindrske Opel.

Sodba se glasi enoglasno:

Takšna maksimalna vrednost po takšni minimalni ceni se doslej še ni porodila!

Kako je bilo to možno, se upravičeno vprašuje? Če se kako blago v zelo veliki množini razpečava, ostane tudi pri majhnem dobičku pri komadu končno le rentabilen uspeh.

»Kajti velika odprodaja ima tudi pri majhnem dobičku rentabilen uspeh!« Tu torej leži razrešitev. In to razrešitev povsem izvesti je bilo možno samo tako velikanskemu koncernu kakor sta Opel in General Motors, ki družita največjo fabrikacijo z največjo prodajno organizacijo.

Odlična kakovost po brezkonkurenčno nizki ceni je deloma dovela do ogromnega odjema, ki je pa na drugi strani povzročil jako znatno povenitev produkcijskih stroškov in s tem v zvezi tudi dovolil presenetljivo reduciranje cen.

Te cene končno odgovarjajo položaju, ki ga je ta avtomobil izbojeval v današnjem življenju. Ni več privilegij premožnih ljudi, samo sportno sredstvo in sredstvo za odpočitek in zabavo, temveč je danes nepogrešljivo sredstvo vsakega poklicnega človeka, ki mora računati z vedno in trajno se stopnjujočim tempom našega časa, ako hoče sploh imeti kak uspeh.

Tej zahtevi sta kot »Prva« zadostila General Motors in Opel, in z upravičenim ponosom na to zveni danes ime najmočnejšega avtomobilskega koncerna preko vse zemeljske oble.

Cene so v znamenju prodajne devize!

»Minimalen dobiček pri enoti ob maksimalnem odjemu.« Plačilo v gotovini je pogoj, dovolitev rabata kupcem po preprodajalcih neizvedljiva!

Toda doseženo je! Maksimalna vrednost po minimalni ceni! Cene se razumejo za voz v tovarniški standardni opremljeni, od kraja zastopstva, brez krajevne cestarine in pod svetovno znanim jamstvom General Motors!

Cene za 4 cil. 22 HP 1.2 lit. Opel:

2 sedežni Roadster	Din	35.200—
4 » Touring	»	35.900—
2 » Cabriolet	»	35.900—
4 » Coach	»	36.900—
4 » Coach de Luxe	»	37.700—
4 » Cabriolet	»	39.800—
Komercialna šasija	»	30.600—
Dobavni voz 300 kg nosilnosti	»	35.000—

Cene za 6 cil. 32 HP 1.8 lit. Opel:

2 sedežni Cabriolet	Din	42.700—
4 » Sedan	»	43.900—
4 » Sedan de Luxe	»	45.300—
4 » Touring	»	45.300—
4 » Coupé	»	46.900—
4 » Cabriolet	»	48.600—
Komercialna šasija	»	36.900—
Dobavni voz 350 kg nosilnosti	»	42.700—

Naši autorizirani zastopniki:

Ljubljana: General-Auto, Dunajska cesta 34

Maribor: Ferdinand Friedau

Beograd: Petar Petković

Zagreb: Zlatko Kardoš, Ilica 28

